

ŠIROKO POSVETOVANJE O VPRAŠANJH FINANSIRANJA ŠOLSTVA V KOPRSKEM OKRAJU

Vsklajeni predlogi o finansiranju šolstva

Zdi se, da bodo potrebne še temeljite in široke razprave okrog vprašanj šolstva, kajti temeljni zakon o finansiranju je prinesel, prinaša in bo še prinašal velike spremembe v življenju izobraževalnih ustanov. Cilji, ki jih želi uresničiti zakon, so znani, zdaj pa gre za vsklajevanje poti, da bi te cilje dosegli. V ta namen je sklical okrajni svet za šolstvo in telesno kulturo pretekli teden posvetovanje, na katerega so povabili vse predsednike občinskih svetov, predsednike občinskih skladov za šolstvo, občinske referente za šolstvo in predstavnike zbornic kopskega okraja.

Po zveznih in republiških pri-

poročilih, je rekel uvodoma predsednik sveta Leon Perharc, smo dolžni odpraviti zastarele administrativne načine finansiranja šol, toda obenem zagotoviti tem šolam skladno z gospodarskim razvojem zadostna in redna sredstva, tako za osnovno dejavnost kakor za investicije. Mobilizator zbiranja teh sredstev morajo biti ljudski odbori, ki naj omogočijo šolam finančno samostojnost in s tem v zvezi razvoj družbenega upravljanja, obenem pa spremembo status učitelja - uradnika v javnega družbenega delavca.

Načelni sporazum posvetovanja je bil v dogovoru, naj bi finansiranje šolstva potekalo strogo po teritorialni pripadnosti in dogovoru medobčinskega sofinansiranja v okviru okraja. Predstavnik občini so razpravljali o virih in višini družbenih skladov v komunah za posamezne vrste šol in vzgojnih ustanov (osnovne šole, šole za dopolnilno izobraževanje, gimnazije, učiteljske in srednja ekonomska, poklicne šole, šolski centri - kovinarski, gozdarski in pomorski, šola za zdravstvene delavce, posebne šole, dijaški domovi, internati, predšolski zavodi in otroško varstvene ustanove). Zedinili so se, naj bi družbeni skladi zagotovili šolam sredstva globalno, in sicer najmanj 20% višja kot lani. Od tega viška naj bi šlo 15% za osebne dohodke prosvetnih delavcev, 5% pa za višje materialne izdatke, pri čemer je všteta tudi amortizacijski sklad. Vendar vse kaže, da bo v

večini občin mogoče povišanje le za 15%, kljub temu da bi bilo treba razen vsega tega zagotoviti tudi intenzivno investicijsko dejavnost za izgradnjo novih šolskih prostorov zlasti za osnovne in strokovne šole.

Na posvetovanju je obveljalo še mnenje, naj bi se vsa sredstva za finansiranje šolstva v komuni stekala preko družbenih skladov za šolstvo, ker bo le tako mogoča vsklajena in enotna evidenca. Tista sredstva pa, ki jih dajejo šolskim skladom občinski ljudski odbori, naj se določijo v odstotku od vseh proračunskih dohodkov, ker bo tako omogočen avtomatičen in reden dotok sredstev v sklad. To prakso so lani že imeli v Postojni in v Piranu ter se je dobro obnesla. Vsi predsedniki občinskih ljudskih odborov so na ta predlog pristali.

Pri skupnem finansiranju šol, pri čemer sodeluje več komun oziroma gospodarskih organizacij ali zavodov, pa naj veljajo samo vnaprej sklenjeni sporazumi, to je pogodbe med ustanovitelji in ostalimi soudeleženci finansiranja, ki si pridobijo s tem tudi pravico soustanovitelj.

Za reševanje problemov izobraževanja in šolstva sploh je nujno povečati udeležbo in vlogo gospodarskih organizacij in zbornic. V sporazumu z občinskimi ljudskimi odbori naj prispevajo gospodarske organizacije iz sredstev en odstotek od izplačanih osebnih dohodkov, iz svojih skladov skupne porabe in iz ostalih virov, s

katerimi prosto razpolagajo, zbornice pa iz sredstev članskih prispevkov, čim več za investicije in za osnovno dejavnost izobraževalnih ustanov.

Le s tako zagotovljeno materialno bazo našim šolam in vzgojnim ustanovam in z vzporedno krepitvijo samoupravljanja bomo razvijali šolstvo skladno z rastjo gospodarstva in drugih družbenih služb ter

Z. L.

ZBORI VOLIVCEV V IZOLI

Danes in jutri, to je v petek in soboto, bodo v izolski občini zbori volivcev, na katerih bodo razpravljali o tezah družbenega programa in proračuna izolske komunne za leto 1962.

Za perspektivnejše kmetovanje na obali

V torek popoldne so se sestali v Kopru komunisti Kmetijskega kombinata, podjetja »Fructus« in »Mleka«. Posvetovanje je vodil organizacijski sekretar Okrajnega komiteja Zveze komunistov Ivan Mavsar, medtem ko sta predsednik Okrajnega ljudskega odbora

TITO V AFRIKI

Predsednik republike Josip Broz-Tito se že dober teden mudi na zasebnem obisku v Združenih arabskih republikah. Med svojim bivanjem je imel več razgovorov s predsednikom ZAR Naserjem in drugimi uglednimi državnimi voditelji te prijateljske dežele. Razgovori so potekali v izmenjavi mišljenj o nadaljnjem poglobljanju političnih, gospodarskih in kulturnih odnosov med Jugoslavijo in ZAR, kakor tudi o gospodarskem sodelovanju izvenblokovskih dežel. To sodelovanje je postalo zelo nujno, tako ocenjujejo v ZAR, »zaradi gospodarskih grupacij zahodnih držav, ki hočejo z gospodarskim pritiskom na neodvisne afriške dežele odvrniti njihovo angažiranje od politike nepovezovanja z bloki in od aktivne koekzistence«.

Te dni pa je tovariš Tito na tridnevem neuradnem obisku v Sudanu, kjer se bo sestel s predsednikom Abudom.

-sič

PROJEKTANTI SKUPNOSTI ŽELEZNIŠKIH PODJETIJ SO SE ŽE ODLOČILI ZA TRASO KOPRSKE ŽELEZNICE

Jeseni lahko začnemo

Koprska železnica je naravni gospodarski zaključek glavne železniške magistrale Gjevgjelija—Beograd—Zagreb—Ljubljana z izhodiščem na skrajno obalo Severnega Jadrana

Pobuda mladine, ki je na VII. kongresu LMS ponudila svoje mlade sile za zgraditev železnice do Kopa, so z veseljem sprejeli tudi na Skupnosti železniških podjetij Slovenije. Projektanti tega združenja so že vertikalno bodoče železniške proge v zemljevid. Izbrali so tudi že lokacije za vse naprave in objekte, kot postaje za tovorni in osebni promet, izogibalnice itd. Meritve so sicer pokazale potrebo po nadaljnjem proučevanju terena na nekaterih točkah trase, vendar bo terenska ekipa že v naslednjih dneh začela s količenjem zemljišča, po katerem bo tekla ta zelo pomembna prometna pot.

Naš sodelavec se je zglasil pri tehničnem direktorju Skupnosti železniških podjetij inž. Jožetu FERENČAKU, ki je o delu načrtovalcev med drugim povedal:

— Vzporedno z odločitvijo mladine, da se bo prihodnje leto posvetila graditvi železniške proge do Kopa, so tudi naši projektanti pospešili svoje delo. Danes so že vse stvari okrog projektov razčiščene. Projekti so v delu in ni nobene ovire, da s pripravljalnimi deli na terenu ne bi mogli začeti letos jeseni, oziroma če bo potreba tudi prej. Od tod tudi optimistična napoved, da se bo mladina lahko posvetila temu velikemu delu brez zastoja, brez zamude. Zato smo prepričani, da bo mladina svojo obvezo tudi v celoti uresničila prihodnje leto. Vse pa kaže, da bo treba z gradnjo nekaterih objektov, ki so bolj zahtevni, začeti že letos.

Kakšen pomen pripisujejo na Skupnosti železniških podjetij gradnji železniške proge do Kopa, zgovorno kaže izjava njenega predstavnika inženirja Ferencčaka:

— Gradnja železnice, ki bo povežala Koper in predvsem kopsko pristanišče z zaledjem, se nikakor ne sme zavleči. Vse bolj nam mora namreč biti jasno, da bo pomenila kopska železnica nadaljšek glavne proge Beograd—Zagreb—Ljubljana in je torej Koper njen naravni gospodarski zaključek z jugoslovanskim izhodiščem na morje. (bb)

Vsi ga radi berejo

Prijazno in vedro nas je sprejela, da smo taisti hip čutili, da ima prav zagotovo rada tudi »Slovenski Jadrani«. V tesni divjaški kuhinji si je mlogrede posadila na glavo pošarsko čepico, čez ramo pa vrgla pošarsko torbo. Hčerki sta se stisnili na divanček, večja zvedavo, manjša ljubko nakremžena. Tako: zdaj vam pa že lahko predstavimo tovarišico Cirilo Krajnc.

Po Lokvi, Prelozih in Gorenjem dan za dnem raznaša pošto. Tisti dan smo prišli nepozno. Vaščani so nam povedali, da vsak dan urno prevozi in prekrizari na kolesu svoj poštini teren, najsi čez Kras brije burja ali že sonce.

»Takole devetnajst kilometrov bo menda vsak dan moje poti s pošarsko torbo,« pripoveduje Cirila Krajnc, ko se nam neprilicno razveže beseda in nam ni več nerodno, ker smo prišli v hišo kot nepovabljeni gosti.

Punčki čakata na večerjo. Pohitimo zatorej!

»Če vam povem tako, kakor čutim in sem po teh vaseh okoli Divačve spoznala, bi rekla, da ljudje zelo radi berejo Slovenski Jadrani,« pravi Cirila Krajnc, »pravi Cirila Krajncova potlej, ko je naš fotoreporter opravil svojo nalogo.«

»Vključila sem se prav rada v vašo akcijo. Po hišah govorim z ljudmi o Slovenskem Jadrani. In mislim, da ne bo ostalo samo pri besedah...«

Z lepšim obetom bi nam Cirila Krajncova ne mogla postreči, kajne! (ž)

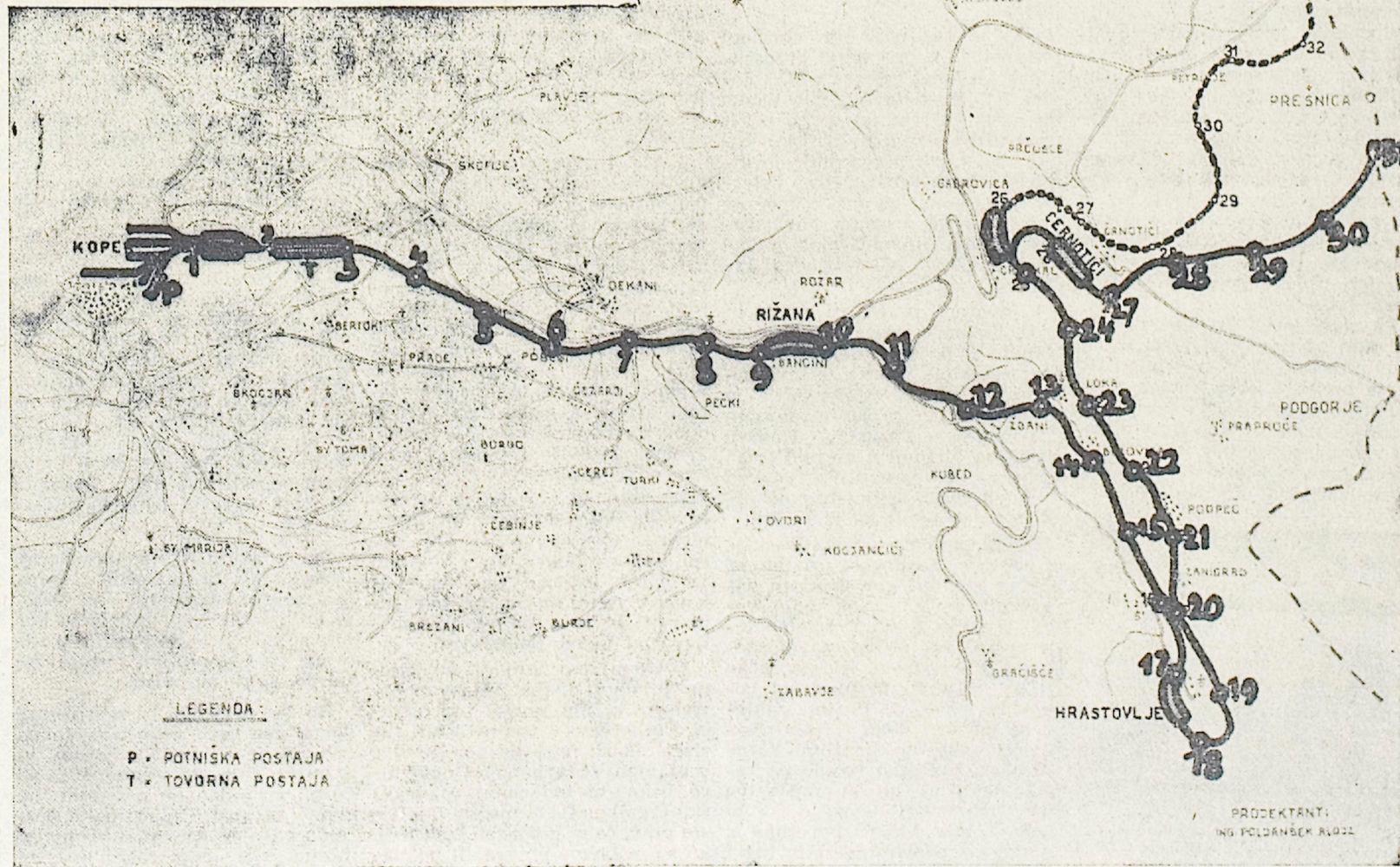
RAZPRAVA O AKTUALNIH GOSPODARSKIH PROBLEMIH V KOPRU

Javna tribuna brez javnosti

V petek minuli teden je bila v Kopru javna tribuna o nujnem povečanju proračunskih izdatkov občine v letošnjem letu. Gre namreč za način, kako in kje vzeti sredstva za približno 30-odstotno povečanje proračunskih izdatkov, v glavnem za potrebe šolstva. Žal je treba ugotoviti, da pobuda občinskih forumov ni nalletela na odziv, kakršnega bi bilo v danem položaju pričakovati, ker gre za neposredno udeležbo in sodelovanje občanov v zadevi, kjer so prizadeti njihovi interesi. Grajata je tudi nerazumljivo pasiven odnos prizadetih gospodarskih organizacij, predvsem trgovskih in drugih preskrbovalnih podjetij, ki niso na to zborovanje poslane nobenega svojega predstavnika. Bilo ni tudi vseh predstavnikov negospodarskih dejavnosti, zato se je ta javna tribuna o osnutku programa letošnjega gospodarskega razvoja kopske občine in njenega proračuna spremenila bolj v informativni razgovor o tem, kako in kam bo letos treba vložiti denar in kako si občinska uprava zamišlja preskrbeti vsaj dve tretjini kritja planiranih izdatkov za negospodarske dejavnosti.

Treba je še ugotoviti, da na sestanku nihče ni načel vprašanja, če se morda le ne bi dalo v zvezi s pripravljanim načrtom uporabljanja teh proračunskih sredstev kje še kaj prihraniti. Prav tako je bila pomanjkljiva razprava o predlogu razdelitve novega dopolnilnega proračunskega prispevka v višini 15 odstotkov, po katerem naj bi dve tretjini tako pridobljenih sredstev šlo v šolski sklad, ena tretjina pa za kritje drugih proračunskih potreb, kar naj bi zagotovilo predvsem nemoteno zgraditev nove šole v Koprui. Na kratko so razpravljali tudi o tem, kako preprečiti, da bi predvideni večji občinski prometni davek preveč ne vplival na dvig cen tako obremenjenega blaga za široko potrošnjo.

IZBRANA VARIANTA za železniško progo do KOPRA

Tako imenovana »Crna varianta« železniške proge z obstoječega jugoslovanskega železniškega omrežja do Kopa je obveljala kot najbolj ustrezna ter se načrti zanjo že skoraj pripravljene. Medtem pa promet v kopski luki vse bolj narašča in že sam po sebi vedno glasneje zahteva železniško zvezo v notranjost Jugoslavije

Razgovor o skupnih problemih

Minuli torek so se v Sezani sestali predstavniki okrajnih odborov SZDL Gorica in Koper. Pogovorili so se o nekaterih skupnih vprašanjih, ki zanimajo oba okraja. Med drugim je bilo govora tudi o finansiranju Radia Koper, izmenjali pa so tudi številne delovne izkušnje o delovanju Socialistične zveze v zadnjem

času. Ugotovili so, da so takšni sestanki izredno koristni in da naj bi v bodoče postali stalna oblika medsebojnega sodelovanja. Oba okrajna odbora SZDL bosta o namenu in rezultatih sestanka dala poročilo tudi v glasilu Socialistične zveze na jugoslovenskem področju — v Primorske novice in Slovenski Jadrani.

